

บทความวิจัย

เรื่อง วัฒนธรรมอังกฤษผู้ตั้งคมญี่ปุ่น
กรณีศึกษา : ละครเวทีเรื่อง Elisabeth

โดย

นางสาว ชุติกาญจน์ มหานาม

รหัสนักศึกษา 05530724

เสนอ

อาจารย์ มุจรินทร์ อธิธิพงษ์

บทความวิจัยเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

วิวัฒนาการของประวัติศาสตร์นานาชาติ และของรัฐทั้งหลายนั้น ได้ปรากฏหลักฐานให้ชนรุ่นหลังทราบว่า มีหลายชนชาติและหลายรัฐ สามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง พบกับความเสื่อมถอย กลับสู่การฟื้นฟู สลับสับเปลี่ยนกันไปตามสภาพเงื่อนไข ขณะเดียวกันวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของชนชาติ ของรัฐใดๆ หรือประเทศใดๆ ก็ปรากฏหลักฐาน ให้ชนรุ่นหลังได้ทราบว่า ยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีที่รัฐหนึ่ง ประเทศหนึ่งกระทำต่ออีกฝ่ายหนึ่งเพื่อการควบคุมครอบงำหรือหอบครอง ก็มีวิวัฒนาการที่สลับซับซ้อนมากขึ้นท่ามกลางการพัฒนาของสังคมโลกปัจจุบัน ที่การต่อการต่อสู้ทางลัทธิความเชื่อทางการเมือง ได้แปรเปลี่ยนเป็นการต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของทางธุรกิจแต่ละประเทศ ประเทศมหาอำนาจหรือกลุ่มประเทศ อำนาจต่างๆ ก็จะมีบทบาทต่อประเทศที่อ่อนแอกว่าโดยเฉพาะ ได้ส่งผลกระทบด้านวัฒนธรรมพร้อมกันไปด้วยโดยไม่มีข้อยกเว้น ซึ่งวัฒนธรรมจากประเทศที่แข็งแกร่งในทุกด้าน ก็จะมีบทบาทการพัฒนาไปในนามวัฒนธรรมสากล หรือวัฒนธรรมนานาชาติ

สารนิพนธ์ เรื่อง วัฒนธรรมอังกฤษสู่สังคมญี่ปุ่น กรณีศึกษา:ละครเวทีเรื่อง Elisabeth ซึ่งถูกจัดอยู่ใน สาขาวิชาการละคร เป็นเล่มที่เขียนถึงญี่ปุ่นในแง่มุมของประวัติศาสตร์อารยธรรมซึ่งเป็นแง่มุมที่จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษา อีกทั้งยังมีแง่มุมและเรื่องราวบางส่วนของยุคสมัยพระนางอลิซาเบธที่ 1 แห่งราชวงศ์อังกฤษ เรียบเรียงจากหนังสือเล่มต่างๆ ที่มีทั้งคุณค่าในการศึกษาขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณี ที่มีความเกี่ยวข้องกับคนญี่ปุ่นในรูปแบบของการรับวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ

กิตติกรรมประกาศ

รายงานจากการศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ของ บุคคลหลายท่าน ซึ่งไม่อาจจะนำมากล่าวได้ทั้งหมด ซึ่งผู้มีพระคุณท่านแรกที่คุณศึกษาใคร่ขอกราบพระคุณคือ ท่านอาจารย์ มุจรินทร์ อธิธิพงษ์ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ทุกขั้นตอน เพื่อให้การเขียนรายงานค้นคว้าอย่างอิสระฉบับนี้สมบูรณ์ที่สุดขอขอบคุณ นางสาวปิยะรัตน์ ชัยสวน และนางสาวเมธิชา อุบลเลิศที่ช่วยในการสืบค้นข้อมูล แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด และให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าตลอดมา ขอขอบคุณคุณอาจารย์ที่เป็นผู้สอนวิชา การศึกษาเอกเทศ ได้คำแนะนำในการจัดทำรายงานจากการศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระฉบับนี้ที่ไม่ได้กล่าวนาม

สารบัญ

บทคัดย่อ	2
กิตติกรรมประกาศ	3
สารบัญ	4
บทนำ	5
ที่มาและความสำคัญ	5
วัตถุประสงค์	7
ขอบเขตการศึกษา	7
วิธีการดำเนินงานวิจัย	7
ประโยชน์ที่จะได้รับ	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม	11
อิทธิพลของละครตะวันตกในการละครญี่ปุ่น	20
ผลการศึกษา	24
สรุปและอภิปรายผล	25
บรรณานุกรม	26
ภาคผนวก	28
ประวัติผู้ศึกษา	34

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

ในช่วงปี 2550 ราชวงศ์อังกฤษกลับมาอยู่ในความสนใจของสาธารณชนทั่วโลกอีกครั้งหนึ่ง สืบเนื่องจากภาพยนตร์เรื่อง The Queen ที่ตีแผ่ชีวิตหลังราชบัลลังก์ของสมเด็จพระราชินีอลิซาเบธที่ 2 อาจจะเป็นเพราะบทภาพยนตร์ที่ทำทนายผนวกกับการแสดงอันยอดเยี่ยมทำให้ราชวงศ์เก่าแก่นี้ ฟื้นคืนชีพสู่ความนิยมในหมู่มชนปัจจุบัน ซึ่งในช่วงวาระครบรอบ 10ปี แห่งการจากไปของเจ้าหญิงไดอาน่า ช่วงนั้นเชื้อพระวงศ์ถูกพาดพิงจำนวนไม่น้อย แต่ราชวงศ์อังกฤษก็ไม่ได้เสื่อมถอยแต่อย่างใดแต่กลับกลายเป็นความยิ่งใหญ่ของราชวงศ์ที่ได้รับการตอบรับ ดอกย้าเพิ่มขึ้นอีกใน Elizabeth : The golden age ซึ่งเป็นเรื่องราวของอลิซาเบธที่ 1 ผู้วางรากฐานในอังกฤษเป็นราชอาณาจักรที่มั่นคงและมั่นคงที่สุดในโลก (ปานบัว ขุนปาน,2551)

สมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธที่ 1 ถูกกล่าวถึงในวรรณกรรมประเภทภาพยนตร์ หลายเรื่อง ที่โด่งดังที่สุด คือ ในเรื่อง Elizabeth ในชื่อภาษาไทยว่า "อลิซาเบธ ราชินีบัลลังก์เลือด" ในปี พุทธศักราช 2541 (ค.ศ. 1998)มีภาคต่อคือ Elizabeth : The Golden Age ในปี พ.ศ. 2551 (ค.ศ. 2008) เป็นชีวประวัติของพระองค์ตั้งแต่ก่อนขึ้นเสวยราชย์จนถึงจุดพลิกผันในชีวิต

จากการสวรรคตของสมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธที่ 1 เมื่อเดือนมีนาคม พุทธศักราช2146 ราชวงศ์ทิวดอร์ก็สิ้นสุดลงไปด้วย การสืบต่อราชบัลลังก์โดย พระเจ้าเจมส์ที่ 1 แห่งราชวงศ์สจวร์ต เป็นไปด้วยความเรียบร้อย การครองราชย์ที่ยาวนานของพระองค์ตรงกับช่วงที่อังกฤษเริ่มมีแสนยานุภาพทางทะเลของโลกและช่วงที่เรียกว่าเป็น "ยุคฟื้นฟูศิลปปะของอังกฤษ" (English Renaissance) การเป็นตำนาน "พระราชินีพรหมจรรย์" ของพระองค์ที่พระองค์เองก็มีส่วนสนับสนุนให้เรียกพร้อมกับกวีและนักแต่งบทละครในราชสำนักเพื่อใ้คนทั่วไปที่รู้จักไปในทางนั้น กลายเป็นสิ่งบดบังบทบาทของพระองค์ในฐานะเป็นผู้สร้างสำนึกแห่งความเป็นชาติของอังกฤษไป

ประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่อยู่ห่างไกลจากประเทศไทยครั้ง โลกแต่ก็มีบางสิ่งทีคล้ายคลึงกันคือประวัติศาสตร์อันยาวนานและการปกครองราชวงศ์ภายใต้หน้าฉากอันสวดยหู การมีราช

โอรสคือเครื่องกำหนดความมั่นคงของราชบัลลังก์และสำหรับบรรดาขุนนางตลอดจน ข้าราชการสำนักนั้น ลูกเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ใช้ในการไขว่คว้ามาซึ่งอำนาจของวงศ์ตระกูล ต่างคนต่างแก่งแย่งชิงดี หวังจะเป็นที่รักของกษัตริย์ (มณฑารัตน์ ทรงเผ่า, 2551)

จากการกล่าวขานและการตอบรับเป็นอย่างดี เป็นที่สนใจต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเป็นซีกโลกตะวันออกหรือตะวันตกเช่น ในกรณีประเทศญี่ปุ่น ได้นำเรื่องจริงของพระนางอลิซาเบธที่ 1 นำมาจัดแสดงเป็นละครเวที จนได้รับความสนใจอย่างมากในญี่ปุ่นและยังได้รับเชิญไปแสดงในอีกหลายๆประเทศ

การรับวัฒนธรรมในการติดต่อกับชาวตะวันตกโดยทั่วไปเจ้านายและขุนนางได้ปรับตัวให้ทันสมัยเพื่อมิให้เป็นที่ดูถูกเหยียดหยามของชาวตะวันตก มีการรับแบบแผนประเพณีและค่านิยมแบบตะวันตกมาปรับปรุงการดำเนินชีวิต ตัวอย่างคือประเทศไทย มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมในสังคมไทยอย่างรวดเร็ว เนื่องจากราชกรทั่วไปได้ยึดถือเป็นแบบอย่างและหล่อหลอมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนไทยในปัจจุบัน อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่เห็นเด่นชัด ได้แก่ แนวความคิดแบบตะวันตก การแต่งกาย การตกแต่งบ้านเรือน เครื่องเรือน การรับประทานอาหาร การกีฬาและนันทนาการ แนวคิดแบบตะวันตก เมื่อมีการพัฒนาทางการศึกษา การพิมพ์ วรรณกรรมตะวันตกทั้งที่เป็นแนววิชาการและบันเทิงจึงได้แพร่หลายเข้ามาสู่สังคมไทย และมีอิทธิพลต่อการสร้างแนวคิด จิตสำนึกของไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย การเข้าใจถึงคุณค่าของมนุษย์ ความทัดเทียมกันแนวคิดต่างๆ เหล่านี้ได้สะท้อนออกมาในรูปของวรรณกรรมที่ตีพิมพ์ในภาษาไทย เช่น งานเขียนของเทียนวรรณ ดอกไม้สด ศรีบูรพา (นายวุฒิชัย มุลศิลป์, 2553)

จะเห็นได้ว่าการรับวัฒนธรรมตะวันตกทั้งเพื่อพัฒนาบ้านเมืองและเพื่อความทันสมัย ล้วนมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิม ซึ่งประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นแสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย ในยุคปฏิรูปเมจิปี ค.ศ.1868 เป็นปีที่เปิดศักราชเวทีโดยแรงผลักดันใหม่ๆ ในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนความคุกกรุ่นภายใต้ระบบเก่าต่างๆก็ระเบิดออกมา ในช่วงสมัยสำคัญดังกล่าวนี้ ญี่ปุ่นได้สิ้นสุดการโดดเดี่ยว ในขณะเดียวกัน ก็เป็นการสิ้นสุดสังคมแบบฟิวคัล ได้เปิดทางตัวเองสู่โลกภายนอก กลายเป็นชาติที่เจริญทันสมัย ในด้านประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

สมัยนี้ก็เป็นสมัยที่ญี่ปุ่นเริ่มที่จะรับวัฒนธรรมใหม่ๆของยุโรปและอเมริกา ในที่สุดวัฒนธรรมตะวันตกก็เริ่มหลั่งไหลเข้าสู่ประเทศญี่ปุ่น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างละครเวทีกับภาพยนตร์
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของภาพยนตร์ตะวันตกที่มีต่อการแสดงละครเวทีของญี่ปุ่น

3. ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาเฉพาะสภาพสังคมและความคิดความเชื่อของญี่ปุ่นและอังกฤษ
2. ศึกษาเฉพาะการถ่ายทอดวัฒนธรรมตะวันตกสู่ตะวันออกในละครเวทีเรื่อง Elizabeth

4. วิธีดำเนินงานวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์โดยนำเอาเอกสารชั้นรองคือ สิ่งตีพิมพ์ ตีพิมพ์ออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยพระราชินีนาถอลิซาเบธที่ 1 และ ลักษณะการถ่ายทอดวัฒนธรรมที่ญี่ปุ่นได้รับจาก เรื่องจริงของพระราชินีนาถอลิซาเบธ นำมาแสดงเป็นละครเวทีที่ได้รับ ความนิยมตลอดมา มาศึกษาและพรรณนาเชิงวิเคราะห์แล้วเรียบเรียงในรูปแบบของบทความวิจัย

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบประวัติศาสตร์และการถ่ายทอดวัฒนธรรมจากตะวันตกสู่ตะวันออก
2. ทำให้ทราบถึงผลกระทบของภาพยนตร์ตะวันตกที่มีต่อการแสดงละครเวทีของญี่ปุ่น
3. ทำให้ทราบถึงสภาพสังคมและความคิดความเชื่อของประเทศญี่ปุ่นและประเทศอังกฤษ

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

⇒ ประวัติศาสตร์ยุโรป

ธีระ นุชเปี่ยม(2546) หนังสือเรื่อง “จากตะวันออก-ตะวันตก ผู้โลกาภิวัตน์ทางปัญญา” กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของยุโรป ในภาพรวมเป็นการต่อสู้ทางความคิดของชาวยุโรปที่มีมานับตั้งแต่มัธยมสมัย ความเป็น ขบถ ในสมัยนั้นหมายถึงการต่อต้านคริสตจักรเพื่อปลดปล่อยตนเองให้หลุดพ้นจากโซ่ตรวนคำสอนที่ตายตัวและโต้แย้งไม่ได้ของศาสนาจักรโรมันคาทอลิก ความคิด ขบถ นำไปสู่ความคิด มนุษยนิยม ในขณะนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าการศึกษาด้านความคิด ก็คือศาสตร์สาขาปรัชญาของชาวตะวันตก ได้เข้ามามีอิทธิพลมากเกินไปส่งผลให้ความเชื่อและศรัทธาในศาสนาของผู้คนในสังคมถดถอยลงไปเรื่อยๆจนถึงปัจจุบัน

Roger Williams (2539) หนังสือเรื่อง “หน้าต่างผู้โลกกว้าง อังกฤษ”กล่าวว่า ยุคของพระนางเจ้าอลิซาเบธถือว่าเป็นยุคที่เต็มไปด้วยเหตุการณ์ต่างๆมากมาย ไม่ว่าจะเป็นยุคของพระราชินีผู้ทรงพรหมจรรย์ หรือการได้ชัยชนะเหนือเรือสเปนนิซอร์มาดา หรือการที่เซอร์ฟรานซิสเดเรค แล่นเรือรอบโลกได้สำเร็จ เป็นยุคที่กวีนิพนธ์ ละครและการประกวดประชันต่างๆเฟื่องฟูมากในยุคนี้ ผู้เขียนได้เล่าเรื่องราวในยุคของสมเด็จพระนางเจ้าอลิซาเบธที่ 1 ทรงเป็นพระราชธิดาในกษัตริย์เฮน--รี่ที่ 8 กับพระมเหสีแอน โบลิน ผู้ที่พระองค์ทรงสั่งให้ประหารชีวิตโดยการตัดศีรษะ ชีวิตราชสำนักของพระนางอลิซาเบธจะเป็นชีวิตที่น่ารื่นรมย์แต่ในความเป็นจริงแล้ว การที่พระองค์ได้นำนิกายโปรเตสแตนต์กลับมาอีกครั้ง ได้ถูกกลุ่มคนที่ปรารถนาจะให้พระนางแมรี ราชินีแห่งสกอตแลนด์ขึ้นครองบัลลังก์และครองประเทศกลับสู่การเป็นคาทอลิกอย่างเดิมนั้นต่อต้านอยู่เสมอ ต้องใช้เวลาจนถึง20ปี ควบคุมการเคลื่อนไหวในการพยายามที่จะ โค่นบัลลังก์และลอบปลงพระชนม์

วัชรีย์ สายสิงห์ทอง (2547) หนังสือเรื่อง “ราชวงศ์”กล่าวถึง ประวัติของ สมเด็จพระราชินีอลิซาเบธที่ 1(เอลิซาเบธทิวเดอร์) หรือ ราชินีพรหมจารี (Virgin Queen) ในสมัยกลาง ทรงมีขัตติยมาณะสูง มีศัตรูที่คอยแย่งชิงราชสมบัติโดยรอบ ต้องผจญภัยหลบหนีคมหอกคมดาบ ทรงผิดหวังในเรื่องความ

รักและได้ชื่อว่าเป็นลูกนอกกฎหมาย เพราะแอนน์โบลีน พระราชมารดามิได้เข้าพิธีอภิเษกสมรสกับพระเจ้าเฮนรี่ที่ 8 อย่างเป็นทางการ กระทำเพียงกริดเลียดทั้งสององค์มาร่วมกันเท่านั้น ครั้งเมื่อครองราชย์ ทรงใช้พระนิสัยเด็ดเดี่ยวและความเป็นนักการทูตนำพาประเทศไปสู่ความยิ่งใหญ่ มีอาณาเขตทางทะเลมากที่สุด เรื่องราวของพระองค์กลายเป็นตำนานในรูปแบบนิยายอิงประวัติศาสตร์ ละครและภาพยนตร์ แม้มิได้อภิเษกสมรส แต่ได้รับสั่งไว้เป็นประวัติศาสตร์ว่า “ฉันต่างงานแล้ว....กับประเทศอังกฤษ”

อนันต์ชัย เลาหะพันธุ์(2554) หนังสือเรื่อง “ยุโรปสมัยใหม่ ค.ศ.1492-1815”กล่าวถึง ความขัดแย้งระหว่าง อังกฤษ สเปน เนเธอร์แลนด์ ในกึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 16 อังกฤษและสเปนเป็นมหาอำนาจยุโรปที่มีความเจริญก้าวหน้าและมั่งคั่งกว่าประเทศใดๆและถือว่าเป็น “ยุคทอง” (GoldenAge) ในประวัติศาสตร์ของทั้งสองประเทศอย่างไรก็ดี ทั้งอังกฤษและสเปนต่างก็มีความแตกต่างกันอย่างมาก และความแตกต่างรัชสมัยของราชินารี คือ สมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธที่ 1 (ค.ศ. 1558-1603)พระประมุขที่ประสบความสำเร็จในการปกครองบริหารประเทศมากที่สุดพระองค์หนึ่งในประวัติศาสตร์ของอังกฤษและรัชสมัยของพระองค์ก็ยาวนานถึง 45 ปี นับว่ายืนยาวที่สุดในบรรดากษัตริย์อังกฤษก่อนหน้า

มณฑารัตน์ ทรงเผ่า(2551) หนังสือเรื่อง “สงครามรักอำนาจ ราชบัลลังก์” กล่าวถึง ประวัติศาสตร์อังกฤษที่มีมายาวนานและการมีราชวงศ์ปกครอง ภายใต้น้ำจากอันสววยหฐ ในสมัยนั้นเกิดความต้องการแก่งแย่งชิงดี หวังจะเป็นที่รักของกษัตริย์และหรือต้องการแย่งชิงอำนาจของวงศ์ตระกูลแต่ในความเป็นจริง อำนาจที่สูงส่งก็ไม่ได้นำมาซึ่งความสุขเสมอไปและการได้มาซึ่งอำนาจนั้นก็ทำให้คนที่ปรารถนาต้องสละหลายสิ่งแม้กระทั่งชีวิตตนเองซึ่งเรื่องนี้เป็นนวนิยายที่อิงประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจเล่มหนึ่ง

นิตา (2178) หนังสือเรื่อง “รักของอลิซาเบธ1” กล่าวถึง เรื่องราวของเจ้าชายเจ้าหญิงและอมตยศข้าราชการบริพาร ตั้งแต่เติบโต การฝ่าฟันอุปสรรคของพระองค์ รวมไปถึงการถูกใส่ร้ายป้ายสี แต่พระองค์ยังสามารถรอดพ้นความผิดต่างๆได้ การบริหารบ้านเมืองอย่างเข้มแข็งและพระราชกรณียกิจต่างๆที่

ทำให้ประชาชนรักพระองค์ เพราะพระองค์นี้ถึงแต่ประชาชนจึงเกิดคำพูดที่ว่า “ฉันท่างงานแล้ว.. กับประเทศอังกฤษ” พระองค์ได้ชื่อว่าเป็นราชินีพรหมจารี

⇒ ประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น

รศ.ดร.ดำรงฐานดี (2545) หนังสือเรื่อง “สังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น” ผลการศึกษาพบว่า รศ.ดร. - - ดำรง ฐานดี ได้นำเสนอเรื่องราวประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นถึงการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย ในยุค ปกฤษเมจิปี ค.ศ.1868 เป็นปีที่เปิดศักราชเวทีโดยแรงผลักดันใหม่ๆ ในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนความ คูกกรุ่นภายใต้ระบบเก่าต่างๆก็ระเบิดออกมา ในช่วงสมัยสำคัญดังกล่าวนี้ ญี่ปุ่นได้สิ้นสุดการโดด เดี่ยว และในขณะเดียวกัน ก็เป็นการสิ้นสุดสังคมแบบฟิวคัล เปิดทางตัวเองสู่โลกภายนอก กลายเป็นชาติที่เจริญทันสมัย ในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมสมัยนี้ก็เป็นสมัยที่ญี่ปุ่นเริ่มที่จะรับ วัฒนธรรมใหม่ๆของยุโรปและอเมริกา วัฒนธรรมตะวันตกก็เริ่มหลั่งไหลเข้าสู่ประเทศญี่ปุ่น

⇒ การถ่ายทอดวัฒนธรรม

ธีระ นุชเปี่ยม (2545) หนังสือเรื่อง “เอเชีย-ยุโรปศึกษา ปรัชญาและแนวทาง”กล่าวถึง การวิพากษ์ แบบอย่างทางความคิดและภูมิปัญญาของตะวันตกที่เรียกว่า “บูรพาคตินิยม” อย่างเป็นทางการ ไม่ เพียงแต่จะทำให้เราได้ตระหนักถึงการที่ตะวันตกใช้แบบอย่างทางความคิดและภูมิปัญญาดังกล่าว ในการสร้างความเข้าใจและครอบงำดินแดนที่เรียกว่า “บูรพาทิศ” เท่านั้น แต่ยังนำไปสู่การเข้าใจ วัฒนธรรมอื่นๆหรือความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมด้วย หลังสมัยอาณานิคมศึกษา ซึ่งมีความคลอบ คลุมปฏิสัมพันธ์ด้านต่างๆ ระหว่างชาติยุโรปและตะวันตกกับดินแดนที่เคยเป็นอาณานิคมของชน ชาตินี้ รวมทั้งวรรณกรรมและการวิจารณ์ของช่วงหลังสมัยอาณานิคมด้วย การที่จักรวรรดินิยมยังคง แฝงตัวอยู่ในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในลักษณะของอิทธิพลหลากหลายทางวัฒนธรรม ทำ ให้การวิพากษ์ในลักษณะนี้ยังคงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ Bill Ashcroft และคณะกล่าวไว้ใน หนังสือรวมข้อเขียนแนวหลังสมัยอาณานิคม

การถ่ายทอดทางวัฒนธรรม

ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมญี่ปุ่น

ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมญี่ปุ่นที่นักวิชาการและนักวิจัยทั้งในและนอกประเทศได้กล่าวไว้มีมากมาย ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงลักษณะเด่นเรื่องความหลากหลาย

วัฒนธรรมญี่ปุ่นเป็นวัฒนธรรมหลากหลาย อันเนื่องมาจากการเข้ามาอยู่ด้วยกันแต่ไม่ได้หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกันของวัฒนธรรมที่มีรากฐานแตกต่างกัน ตัวอย่างมีให้เห็นมากมายโดยรอบตัวเรา เช่น วัฒนธรรมทางการเมืองของญี่ปุ่น จะเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นระบบใหม่ที่ประกบเข้าไปในระบบการเมืองแบบเก่าของญี่ปุ่น เสื้อผ้า อาหาร ที่อยู่อาศัยของชาวญี่ปุ่น เป็นการปะติดปะต่อกันของสไตล์ญี่ปุ่นกับสไตล์ตะวันตก ศาสนาก็นับถือไปหมดทั้งพระเจ้าและพระพุทธเจ้า แม้ในภาษาญี่ปุ่นที่ใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวันก็มีคำที่มาจากภาษาจีนกว่าครึ่ง

สาเหตุที่ชนชาติญี่ปุ่นสามารถปะติดปะต่อวัฒนธรรมหลากหลายเข้าด้วยกันจนเป็นวัฒนธรรมประจำชนชาตินี้ได้แก่ การที่ชาวญี่ปุ่นมีความกระตือรือร้น สนใจในวัฒนธรรมที่แปลกออกไป กับการที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่จะรับวัฒนธรรมต่างชาติได้ตามที่จำเป็นโดยมิได้ถูกรุกราน แทรกแซงจนวัฒนธรรมดั้งเดิมต้องสูญเสียไป(ปราณี จงสุจริตธรรม,2543)

การรับอารยธรรมตะวันตก

การรับวัฒนธรรมตะวันตกขึ้นในศตวรรษที่ 16 แต่การดำเนินนโยบายอยู่อย่างโดดเดี่ยวของรัฐบาลโชกุน ซึ่งเริ่มขึ้นในปี ค.ศ.1639 มีผลทำให้กระบวนการรับอารยธรรมตะวันตกเป็นไปอย่างเชื่องช้าและไม่เต็มที่ แต่ก็เพียงพอที่จะทำให้ชาวญี่ปุ่นสนใจศึกษาวิทยาการตะวันตก โดยผ่านสำนักศึกษาวิทยาการดัดจริตระหนกว่า วิทยาการตะวันตกนั้นมีความเหนือกว่าวิทยาการจีนที่พวกตนยกย่องเป็นอย่างมาก ดังนั้น เมื่อญี่ปุ่นจำเป็นต้องเปิดประเทศเพราะ โคนแรงบีบบังคับจากสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ.1854 ซามูไรรุ่นหนุ่มที่มาจากแคว้น 4 แคว้นทางตะวันตกของญี่ปุ่นคือ แคว้นซัทซึมะ โชชู

ฮิเซ็นและโทะสะ ซึ่งเป็นแคว้นที่อยู่ในแหล่งการศึกษาวิทยาการคัช และอยู่ใกล้กับจีน ได้ทราบถึงอำนาจของประเทศตะวันตก จึงร่วมมือกันทำรัฐประหารโค่นล้มรัฐบาลของโชกุน คินอำนาจการปกครองให้จักรพรรดิ พร้อมกับทำการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเรียกว่า การปฏิรูปเมจิ (Meiji) ขึ้นเมื่อในปี ค.ศ.1869 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงญี่ปุ่นให้มีความทันสมัยแบบประเทศตะวันตกในทุกๆ ด้าน และยกเลิกระเบียบประเพณีเก่าๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

การที่ผู้นำเมจิสามารถทำการปฏิวัติ โค่นล้มรัฐบาลของโชกุนตระกูลโทกูงาวะ ได้เป็นผลสำเร็จทั้งๆที่รัฐบาลของโชกุนรักษาอำนาจ และความสงบมาได้เป็นเวลากว่า 200ปี ก็เนื่องจาก

ประการแรก ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และการเจริญเติบโตของชนชั้นพ่อค้า มีผลทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ค่าครองชีพถีบตัวสูงขึ้น ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากสภาพเศรษฐกิจดังกล่าวคือชนชั้นนักรบ ซึ่งเป็นชนชั้นสูงในสังคม มีอภิสิทธิ์ต่างๆมาก แต่ฐานะทางเศรษฐกิจยากจน เนื่องจากมีรายได้คงที่จากเจ้านายของตน ไคเมียวก็มีภาระค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากขึ้นๆจนต้องเป็นหนี้พ่อค้า ดังได้ศึกษามาแล้ว รัฐบาลของโชกุนไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์ทางเศรษฐกิจดังกล่าวได้ ซามูไรจึงค่อยๆสะสมความไม่พอใจต่อรัฐบาลโชกุนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ นับเป็นปัญหาเรื้อรังที่สะสมมานานนับปี เมื่อมีผู้นำที่จุดชนวนการต่อต้านโชกุน ซามูไรเป็นจำนวนมากจึงพร้อมใจกันต่อสู้กับโชกุน

ประการที่สอง ความเจริญทางด้านการศึกษาในสมัยโทกูงาวะ ดังที่ได้กล่าวแล้วทำให้ซามูไรใช้เวลาในการศึกษาวิชาการแขนงต่างๆรวมทั้งประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น หนังสือประวัติศาสตร์ที่ญี่ปุ่นเขียนขึ้นในสมัยนี้ เช่น เรื่อง คะอินฮอนฉิ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของจักรพรรดิที่ครองราชย์สมบัติสืบต่อมาจากเจ้าแม่แห่งดวงอาทิตย์อะมะเตะระสุ ข้อคิดดังกล่าวสร้างปมปัญหาให้กับนักศึกษาของญี่ปุ่นว่าใครคือผู้มีอำนาจแท้จริงในการปกครองประเทศ ในช่วงปลายสมัยโทกูงาวะ จึงเกิดขบวนการลับๆที่จะโค่นล้มโชกุน และคินอำนาจการปกครองให้กับจักรพรรดิ สาเหตุข้อนี้ นับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ค่อยๆกัดกร่อนอำนาจของโชกุนลงไปทีละน้อยๆ

ประการที่สาม การที่รัฐบาลโชกุนยอมเปิดประเทศเพื่อติดต่อกับสหรัฐอเมริกาและประเทศตะวันตกต่างๆ ถือเป็นข้อบกพร่องที่สำคัญของโชกุน นั่นคือ การไร้ความสามารถที่จะรักษาศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของญี่ปุ่น จึงไม่สามารถหาทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ข้อบกพร่องดังกล่าว จึง

กลายเป็นข้ออ้างสำคัญของขบวนการที่ต้องการล้มล้างอำนาจของโชกุนและซั๊กชนให้ชาวมุไร
ทั้งหลายที่มีพื้นฐานความไม่พอใจรัฐบาลโชกุนลุกขึ้นต่อต้านโชกุน

การปฏิรูปเมจิ

การปฏิรูปเมจิปี ค.ศ.1868 มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ ต้องการสร้างความแข็งแกร่งมั่นคงและ
ทันสมัย การนำประเทศไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าว รัฐบาลเมจิได้กำหนดนโยบายการปรับปรุง
ประเทศไว้ 5 ประการ ซึ่งเรียกว่า สัตยาธิษฐาน 5 ประการ (Charter Oath of five Articles) มี
สาระสำคัญดังนี้

1.จะต้องตั้งสภการบริหารราชการขึ้นทั่วประเทศ และใช้หลักประชาธิปไตยปรึกษาหารือ
ปัญหาต่างๆ

2.ทุกคนเป็นพลเมืองของรัฐเท่าเทียมกัน มีความสามัคคี ร่วมมือกันในการพัฒนาประเทศ

3.พลเมืองทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการเมือง การประกอบอาชีพ และการแสดงความคิดเห็น

4.จะต้องเลิกขนบธรรมเนียมดั้งเดิมที่ล้าสมัยและจะดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมตามกฎหมายของ
สวรรค์และพิภพ

5.จะต้องแสวงหาความรู้และวิทยาการต่างๆทั่วโลก เพื่อสถาปนาจักรวรรดิญี่ปุ่นให้เข้มแข็ง
และมีรากฐานที่มั่นคง(เพ็ญศรี กาญจนินัย,2527)

ในด้านการศึกษา รัฐบาลเมจิมีความเห็นว่า ญี่ปุ่นจะพัฒนาเป็นประเทศอารยะไม่ได้ ถ้า
ประชาชนไม่มีการศึกษา รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จาก
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี 1872 ได้ย้าว่า “ในอนาคตจะต้องไม่มีครอบครัวใด ที่มีสมาชิก
ที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ได้ หัวหน้าครอบครัวทุกคนจะต้องเลี้ยงดูบุตรธิดาด้วยความ
เอาใจใส่และจะต้องไม่ละเลยเพิกเฉยที่จะส่งบุตรธิดา เข้าโรงเรียน” (William K. Cummings,1980)
รัฐบาลได้กำหนดการศึกษาภาคบังคับไว้ 4 ปี แต่ต่อมาเพิ่มขึ้นเป็น 6ปี รวมทั้งวางแผนส่งเสริม
การศึกษาในระดับสูงด้วย

รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้วิทยาการตะวันตก ด้านการส่งนักศึกษาไปยังประเทศต่างๆ เพื่อศึกษาวิทยาการที่ก้าวหน้า รวมทั้งการจ้างครูและผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศให้เข้ามาสอนในญี่ปุ่นและเพื่อไม่ให้ภาษาเป็นอุปสรรคในการศึกษาวิทยาการต่างๆ รัฐบาลได้ตั้งหน่วยงานแปลหนังสือวิชาการต่างๆ จากภาษาเดิมเป็นภาษาญี่ปุ่น เพื่อให้คนญี่ปุ่นมีโอกาสติดตามการเคลื่อนไหวในด้านต่างๆ อย่างใกล้ชิดสมดังสัจยาศัยฐานที่ได้กำหนดไว้ว่า จะแสวงหาความรู้จากทั่วโลก เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับจักรวรรดิและเน้นการศึกษาในระบบโรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาภาษาตะวันตก วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตะวันตก

ทางด้านสังคม ได้ยกเลิกระบบการแบ่งชนชั้นออกเป็น 4 ชนชั้น ให้อิสระแก่ประชาชนในการเลือกอาชีพ ที่อยู่อาศัย และการศึกษา ยกเลิกอภิสิทธิ์ของชนชั้นซามูไรในทุกๆ เรื่อง มีการออกพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร ให้ชายทุกคนต้องเป็นทหารไม่จำกัดเฉพาะผู้ที่มาจากชนชั้นซามูไรเท่านั้น และรับวัฒนธรรมประเพณีตะวันตกเข้ามาปรับใช้ในญี่ปุ่นด้วย เช่น เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายแบบตะวันตก ในปี ค.ศ. 1872 รัฐบาลได้ประกาศให้ข้าราชการ สวมเสื้อแบบตะวันตก จักรพรรดิทรงกระทำเป็นตัวอย่าง โดยสวมเครื่องแบบทหารแบบตะวันตกอยู่เป็นประจำเมื่อเสด็จออกงานพิธีต่างๆ ปรากฏว่าข้าราชการญี่ปุ่นในช่วงนี้จะนิยมแต่งชุดสากลแบบตะวันตก ห้อยนาฬิกาเรือนทอง และถือร่มยาวสีดำไปทำงาน การแต่งกายแบบตะวันตกได้กลายมาเป็นแฟชั่นที่ผู้ชายทุกคนจะต้องสวมใส่เมื่อไปทำงาน หรือไปงานที่เป็นพิธีการสตรีก็ได้รับการปลุกกระดมให้สวมชุดตะวันตกเช่นกัน นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังได้รับวัฒนธรรมการรับประทานอาหารมาจากตะวันตกด้วย เช่น การรับประทานอาหารเนื้อ นม ขนมปัง และเบียร์ เป็นต้น

รัฐบาลได้พยายามเลียนแบบตะวันตกทุกวิถีทาง เพื่อให้ชาวตะวันตกยอมรับว่า ญี่ปุ่นเป็นประเทศอารยะ โครงการหนึ่งที่สำคัญคือ การตั้งสโมสรโรกุกะเมะอิกัน (Rokumeikan) ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1883 สโมสรนี้ตั้งอยู่ในตึกแบบอิตาเลียนขนาดใหญ่ 2 ชั้น ซึ่งภายในตึกประกอบไปด้วย ห้องเต้นรำขนาดใหญ่ ห้องฟังเพลง ห้องเล่นเกมส และห้องอ่านหนังสือ ในสโมสรแห่งนี้ ชาวญี่ปุ่นและชาวตะวันตกจะได้พบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งชาวตะวันตกทุกคนจะต้องแปลกประหลาดใจ ที่พบชาวญี่ปุ่นทั้งหญิงและชายในเครื่องแต่งกายตามแฟชั่นของผู้ดีตะวันตก มีมารยาทที่เพียบพร้อมตามแบบผู้ดีทุกกระเบียดนิ้ว พร้อมกับรสนิยมที่เลิศในการฟังดนตรี การเต้นรำ และการสนทนา ปรากฏว่า สโมสรโรกุกะเมะอิกันสามารถดำเนินการ และเป็นที่

กล่าวขานถึงจนกระทั่งปี ค.ศ.1889 จึงปิดดำเนินงาน แม้สโมสรแห่งนี้จะมีอายุค่อนข้างสั้นแต่ผลที่เกิดขึ้นมีค่อนข้างสูง นั่นคือการสร้างค่านิยมให้เกิดขึ้นในสังคมญี่ปุ่นว่า วัฒนธรรมชั้นสูงของผู้ดีญี่ปุ่นคือ การรู้จักมารยาทในด้านต่างๆแบบตะวันตก รวมทั้งความสามารถในการเข้าสังคมกับชาวตะวันตกด้วย

ความคิดความเชื่อในการรับอารยธรรมตะวันตก

ตามที่ได้ศึกษามาแล้วในบทก่อนๆความคิดความเชื่อจะมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองการปกครองอย่างแยกกันไม่ออก ในสมัยนี้ก็เช่นกัน รัฐมีจุดมุ่งหมายที่จะอบรมให้ประชาชนมีความเชื่อคล้อยตามไปตามคาดหวังของรัฐ ในขณะที่เดียวกันประชาชนบางกลุ่มโดยเฉพาะพวกสามัญชนซึ่งมีโอกาสรับรู้ในหลักปรัชญาความคิดตะวันตกต่างก็มีความคิดเป็นของตัวเอง ที่อาจจะคล้อยตามหรือแตกต่างจากอุดมการณ์ของรัฐ สมัยเมจิจึงเป็นสมัยแรกที่ประชาชนเริ่มมีความเชื่อที่เป็นอิสระอันเป็นผลจากอิทธิพลของแนวความคิดตะวันตก

แนวความคิดของประชาชนต่อการรับอารยธรรมตะวันตก

เนื่องจากมีโอกาสศึกษาวิชาการต่างๆรวมทั้งปรัชญาความคิดของตะวันตก ทำให้ปัญญาชนญี่ปุ่นมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในปัญหาเกี่ยวกับการรับอารยธรรมตะวันตก คือ มีทั้งกลุ่มที่เห็นด้วยและกลุ่มที่คัดค้าน

กลุ่มที่เห็นด้วยกับการรับอารยธรรมตะวันตก

ปัญญาชนที่มีบทบาทมากที่สุด ในสมัยเมจิ ที่เผยแพร่ความสำคัญของวิทยาการตะวันตกตลอดจนความจำเป็นที่ชาวญี่ปุ่นจะต้องศึกษาวิทยาการตะวันตกคือ ฟุกุสะวะ ยูกิชิ (Fukusawa Yukichi) (1835-1901) ฟุกุสะวะมาจากชนชั้นชาмуไรที่สนใจศึกษาวิทยาการตะวันตกจากสำนักการศึกษาวิทยาการคัช ต่อมาเมื่อญี่ปุ่นเปิดประเทศฟุกุสะวะได้มีโอกาสเดินทางไป

สหรัฐอเมริกาพร้อมกับคณะทูตในปี ค.ศ.1860 และมีโอกาสเดินทางไปต่างประเทศอีกสองครั้ง คือในปี ค.ศ.1861 และ 1867 ฟูกุซะวะมีความประทับใจในความเจริญก้าวหน้าของประเทศตะวันตกเป็นอย่างมาก และตระหนักว่าญี่ปุ่นจะมีความเจริญทัดเทียมกับอารยประเทศ ก็ต่อเมื่อญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการศึกษาแนวความคิดตะวันตก รวมทั้งวิทยาการตะวันตก หนังสือของฟูกุซะวะ 2 เล่ม คือสภาวาการณ์ในโลกตะวันตก (Seiyo Jijo) และความสำคัญของการศึกษา (Gakumon No Susume) เป็นหนังสือที่มีอิทธิพลต่อคนญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก ในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศตะวันตก และการเลียนแบบตะวันตก เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับญี่ปุ่น

มนุษย์อาจมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ มีคนฉลาดและคนโง่ อย่างไรก็ตามเมื่อมนุษย์มีความเท่าเทียมกัน ความแตกต่างนี้สามารถจัดออกไปได้ด้วยการศึกษา การศึกษาจะช่วยให้มนุษย์ไม่มีความแตกต่าง (Fukuzawa Yikichi,1988) นอกจากนี้ ฟูกุซะวะยังให้ความสนใจเป็นอย่างมากต่อสถานะของสตรีญี่ปุ่นที่ถูกกดขี่ ดังนั้นฟูกุซะวะจึงมีงานเขียนหลายเรื่องชี้ให้เห็นถึงปัญหาสตรีและการแก้ปัญหา ฟูกุซะวะเชื่อว่า การยกสถานะภาพของสตรีในสังคมญี่ปุ่น จะเป็นสิ่งบ่งชี้อย่างหนึ่งให้เห็นถึงความเป็นอารยธรรมของประเทศญี่ปุ่น(Eiichi Kiyooka,1988)

ปัญญาชนอีกสี่หนึ่งที่มีบทบาทในการเผยแพร่ และสร้างการยอมรับอารยธรรมตะวันตกในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 คือ โทะกุโตะมิ โชะโฮ (TokutomiSoho(1863-1957)) โทะกุโตะมิมืออาชีพนักเขียนและนักหนังสือพิมพ์ โทะกุโตะมิดังชื่อกลุ่มของเขาขึ้นชื่อว่า สมาคมเพื่อนของประชาชน (Min Yusha)เมื่อปี ค.ศ.1887 และพิมพ์นิตยสาร เพื่อประชาชน (Kokumin no Tomo) เพื่อเผยแพร่แนวความคิดของกลุ่ม

โทะกุโตะมิและสมาคมเพื่อนของประชาชนมีความเชื่อมั่นว่า อุดมการณ์ของรัฐบาลที่เน้นการผสมผสานระหว่างคุณธรรมของตะวันออกกับเทคโนโลยีของตะวันตกนั้น ไม่สามารถสร้างญี่ปุ่นให้เป็นประเทศที่ทันสมัยได้อย่างแท้จริง โทะกุโตะมียืนยันว่า ญี่ปุ่นจะเป็นประเทศอารยะและมีความเจริญทัดเทียมกับตะวันตกได้ ก็ต่อเมื่อ ญี่ปุ่นทิ้งอดีตและคุณธรรมของอดีตไปอย่างสิ้นเชิง พร้อมกับยอมรับอารยธรรมตะวันตก ทั้งทางวัตถุและจิตใจอย่างเต็มที่เต็มที่ (K.Pyle,1969) โทะกุโตะมิเรียกร้องให้ยอมรับนับถือศาสนาด้วย เพราะถือว่าคริสต์ศาสนาเป็นหัวใจสำคัญของความก้าวหน้าของชาติตะวันตก(H.Varley,pp.220-221.)

อาจกล่าวได้ว่า บทบาทของปัญญาชนที่สนับสนุนการศึกษาและการรับอารยธรรมตะวันตกนี้ มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อคนญี่ปุ่นพอสมควรในสมัยที่ญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับ”การบรรลุถึงความรู้และการมีอารยะ” แม้จะไม่สามารถวัดออกมาเป็นตัวเลขได้ว่า อิทธิพลของปัญญาชนกลุ่มนี้มีคนญี่ปุ่นมากน้อยเพียงใดแต่บรรยากาศที่ปรากฏออกมาในช่วงนี้ คงพอเป็นหลักฐานยืนยันความตื่นตัวของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อวัฒนธรรมความรู้ และรสนิยมตะวันตก ดังจะได้ศึกษาต่อไป หากแต่ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งมีเพียงคนนั้นเป็นอีกกรณีหนึ่ง(พิพาคา ยังเจริญ,2539)

การบันเทิง

ดนตรีตะวันตกได้เข้ามามีอิทธิพลต่อคนญี่ปุ่นทั้งในด้านการฟัง และการเล่นเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ การรู้จักนักแต่งเพลงชื่อดังของตะวันตก และรู้จักเพลงของเขา ถือเป็น การแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและมีความทันสมัย ดังนั้นผู้ที่ต้องการแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีรสนิยมสูงและมีการศึกษาจะต้องเรียนรู้และรู้จักบี โทเฟนและเพลงซันเยียมของเขา สตรีที่มีคุณสมบัติจะต้องมีความรู้ อย่างหนึ่งคือ รู้จักการเล่นเครื่องดนตรีตะวันตกได้แก่ เปียโน (shidzue Ishimito,1984) นอกเหนือไปจากคุณสมบัติแบบจารีตอื่นๆ ทำให้เพลงตะวันตกเข้ามามีบทบาทในการให้การพักผ่อนต่อคนญี่ปุ่น รัฐบาลเมจิ สนับสนุนให้นักศึกษาญี่ปุ่นไปเรียนวิชาดนตรีในสถาบันที่มีชื่อเสียงของประเทศต่างๆ ในยุโรปและเปิดโรงเรียนสอนดนตรีตะวันตกขึ้นในกรุงโตเกียวในปี 1887 ปรากฏว่านักดนตรีชาวญี่ปุ่นสามารถตั้งวงออร์เคสตรา และบรรเลงเพลงประกอบการแสดงโอเปร่าได้ในปี 1903 การให้ความสนใจในดนตรีตะวันตกมีผลสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน เพราะวงออร์เคสตราของญี่ปุ่นในปัจจุบันมีมาตรฐานการแสดงสูงพอกับวงออร์เคสตราชั้นนำของโลก วาทยกรของญี่ปุ่นก็มีฝีมือเป็นที่ยอมรับของโลก เช่น เซะอิชิ โอะชะวะ

ในด้านการแสดง ความเจริญทางเทคโนโลยีได้ทำให้ภาพยนตร์เริ่มมาตั้งแต่ปี 1904 ภาพยนตร์ญี่ปุ่นในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องรักใคร่แนวโรแมนติกแบบฝรั่งเศส หรือเป็นเรื่องของอาชญากรรม และความรุนแรงแบบภาพยนตร์อเมริกัน ในช่วงญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเป็นระบบทหารนิยม ภาพยนตร์ญี่ปุ่นถูกใช้เป็นเครื่องมือตอบสนองความต้องการของรัฐ คือผลิตงานที่เน้นความรักชาติ ปลุกเร้าประชาชนให้มีความ

จงรักภักดีต่อราชบัลลังก์และชาติญี่ปุ่น (วรณี สารานุกรม, 2531) อย่างไรก็ตาม ภาพยนตร์ญี่ปุ่นจะมีการพัฒนาอย่างมากในด้านเนื้อหาและการถ่ายทำหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

การแสดงละครโนและละครคาบูกิ ซึ่งเป็นศิลปะดั้งเดิมของญี่ปุ่น ยังคงได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะคาบูกิจะได้รับความนิยมมาก ละครคาบูกิในสมัยเมจิมีการพัฒนาการแสดงและเนื้อหาให้เหมาะสมทันสมัยต่อเหตุการณ์ เช่น มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองที่เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ในขณะนั้น เช่น กรณีการเรียกร้องสิทธิของประชาชนปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 นอกจากนี้อาจเป็นเรื่องแฟนหรือสิ่งต่างๆที่ประชาชนคลั่งไคล้ ทำให้คาบูกิเป็นที่นิยมไม่เสื่อมถอยในหมู่ประชาชน

ความคิดความเชื่อและค่านิยมดังกล่าว เป็นอุดมการณ์ที่ผู้ยึดครองญี่ปุ่นได้กำหนดขึ้น เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมของคนญี่ปุ่นให้เป็นผู้ใฝ่หาประชาธิปไตย อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากพฤติกรรมและการแสดงความคิดเห็นของคนญี่ปุ่นในสมัยปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่า ค่านิยมสมัยจาริตยังมีได้ถูกลบเลือนไปจากจิตใจของชาวญี่ปุ่นในสมัยปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ค่านิยม ความคิดความเชื่อที่ผู้ยึดครองญี่ปุ่นพยายามปลูกฝังกำลังผลิตดอกออกผลในจิตใจของคนญี่ปุ่น โดยเฉพาะเยาวชนญี่ปุ่น ซึ่งเป็นผลผลิตของระบบการศึกษาแนวใหม่(จิเอนาคานะ, 2525)

คนญี่ปุ่นปัจจุบันยังมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างจากคนในอดีตในอีกหลายๆเรื่อง เช่น สถานภาพของสตรี คนญี่ปุ่นส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่าสตรีไม่เท่าเทียมกับบุรุษ ทั้งร่างกายและความสามารถ ดังนั้นสตรีจึงถูกกีดกันไม่ให้ทำงานนอกบ้าน โดยสตรีจะไม่ได้รับโอกาสในการทำงานเท่าเทียมกับผู้ชาย ไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีบทบาททางการเมือง คนทั่วไปรวมทั้งสตรียังยอมรับหน้าที่ที่สืบทอดมาจากในสมัยจาริต คือ การเป็น “ภรรยาที่ดี มารดาที่ฉลาด”(พิพาดา ยังเจริญ, หน้า 134-150) ความคาดหวังในการศึกษาที่บิดามารดามีต่อลูกสาวและลูกชายก็ต่างกัน กล่าวคือ บิดามารดาจะคาดหวังให้ลูกชายมีการศึกษาสูง ในขณะที่ลูกสาวมีการศึกษาในระดับอนุปริญญาก็เป็นสิ่งที่เพียงพอ สตรีวัยรุ่นมักจะไม่กระตือรือร้นในการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และไม่นิยมศึกษาวิชาที่ต้องใช้เวลาและความสามารถสูง (เรื่องเดียวกัน, หน้า 199-202) ค่านิยมดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทัศนคติของคนญี่ปุ่นส่วนใหญ่ ที่มีต่อสตรี รวมทั้งทัศนคติของสตรีที่มีต่อหน้าที่และบทบาทของตนยังไม่เปลี่ยนแปลงจากสมัยจาริตเท่าใดนัก

ศิลปะ วรรณกรรม และการบันเทิง

ศิลปะแบบตะวันตกและแบบญี่ปุ่นยังคงเป็นที่ชื่นชอบของศิลปินและคนญี่ปุ่นสืบต่อมา จากสมัยเมจิแต่อย่างไรก็ตาม เป็นที่หน้าสังเกตว่า ความเจริญทางเทคโนโลยี ซึ่งทำให้การดำเนิน ชีวิตของชาวญี่ปุ่นเกี่ยวพันอยู่กับสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาการ ที่ก้าวหน้าทันสมัย เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต มีส่วนผลักดันให้คนญี่ปุ่นหันกลับมาชื่นชอบและ นิยมศิลปะแบบญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้จากความสนใจของสตรีญี่ปุ่น ซึ่งเป็นแม่บ้านและ มีเวลาว่างมากขึ้น อันเนื่องมาจากมีผู้ช่วยในการทำงานบ้านได้แก่ เครื่องผ่อนแรงชนิดต่างๆ สตรี ญี่ปุ่นเหล่านี้ส่วนใหญ่มักใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมหลายประเภทประเภทที่นิยมมากที่สุดคือ การศึกษาศิลปะญี่ปุ่น อันได้แก่ วิชาการเขียนตัวอักษรให้สวย (Calligraphy) การวาดภาพด้วยหมึก คำ “ซูมิเอะ” การจัดดอกไม้โอเกะบะนะ การประกอบพิธีชงชา การตัดกิโมโน ซึ่งเป็นชุดประจำชาติ ของสตรีญี่ปุ่น ตลอดจนการใส่กิโมโนให้ถูกต้อง (Janecondon, 1985)

นอกจากนี้ ญี่ปุ่นพยายามผลักดันศิลปะของตนให้เผยแพร่ไปในหมู่นักศึกษา ที่นิยมเดิน ทางเข้าไปศึกษาภาษาและศิลปวัฒนธรรมญี่ปุ่น ซึ่งเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆดังปรากฏในหลักสูตร อบรมภาษาและศิลปวัฒนธรรมญี่ปุ่นสำหรับชาวต่างชาติที่จัดขึ้น โดยมหาวิทยาลัยต่างๆอย่างไรก็ ตาม จำนวนนักศึกษาญี่ปุ่นที่เดินทางไปศึกษาศิลปวัฒนธรรม การดนตรีของตะวันตกก็มีเป็นจำนวน มาก ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่านักศึกษาที่เดินทางไปเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ

จึงทำให้อาจกล่าวได้ว่า ศิลปะของตะวันตกและศิลปะญี่ปุ่นคงมีบทบาทในสังคมญี่ปุ่นสืบ ต่อไป จนกว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือทางสังคมที่มีผลกระทบกระเทือนต่อความ นิยมทางศิลปะของคนญี่ปุ่น

อิทธิพลของละครตะวันตกในการละครญี่ปุ่น

เรื่องจริงของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธนี้ถูกนำมาจัดแสดงในรูปแบบของละครสมัยใหม่ประเภทละครเวทีที่มีวิวัฒนาการซึ่งมีอิทธิพลจากด้านต่างๆดังนี้

ละครสมัยใหม่ (Modern Drama)

วิวัฒนาการที่จะนำไปสู่ละครสมัยใหม่และรู้จักแนวต่างๆของละครสมัยใหม่ซึ่งเริ่มตั้งแต่ละครแนวเรียลลิสม์ (Realism) เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพอจะประมวลเฉพาะที่มีความสำคัญสำหรับผู้เริ่มศึกษาดังนี้ คือ ละครสมัยใหม่แนว “เหมือนชีวิต” หรือที่เรียกว่า เรียลลิสม์ (Realism) และแนทเชอรัลลิสม์ (naturalism) ละครสมัยใหม่เกิดขึ้นครั้งแรกในยุโรปจากการที่บรรดานักคิดปะและปัญญาชนหลายสาขาอาชีพที่สนใจจากละครต่างพากันเคลื่อนไหวต่อต้าน “ความไม่สมจริง” ของละครประเภทเมโลดราม่า ซึ่งมีอยู่มากในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ฉะนั้นการนำไปสู่แนวใหม่จึงเริ่มด้วยละครที่ สมจริง หรือ เหมือนชีวิต คือเป็นละครแนวเรียลลิสม์ (realism) และ แนทเชอรัลลิสม์ (naturalism) ซึ่งมุ่งเสนอ ความเป็นจริง ในด้านการประพันธ์และการจัดแสดง เพื่อคัดค้านการละครประเภทเมโลดราม่าที่ให้ความบันเทิงมิได้คำนึงถึงความเป็นจริงเลยแม้แต่น้อย (สไตล พันธุโกมลม ,2524)

ละครเพลง (Musical Theatre)

โครงสร้างของละครเพลง (Musical Theatre)

โครงสร้างในละครเพลงมักมีรูปแบบที่เป็นการแสดงละคร คนตรี และขับร้อง สลับกันไป ประกอบด้วย การเจรจาด้วยคำพูดหรือด้วยการขับร้องก็ได้ มีการขับร้องเดี่ยว การขับร้องคู่และการ

ขับร้องกลุ่มหรือการขับร้องประสานเสียง การขับร้องร่วมกับการเต้นรำ จากฉากที่ชวนหัว สลับไปสู่ฉากที่จริงจังหรือสลับกัน (จารุณี หงส์จากรู, 2547:2)

ละครเพลงมีการดำเนินเรื่องในลักษณะจากตัวละครหนึ่ง ไปสู่ตัวละครอีกตัวหนึ่ง จากร้องเดี่ยวไปสู่การร้อง 3 คน ไปสู่การเต้นรำ ไปสู่การแสดงในฉากหมู่ มีความหลากหลายบางครั้งจริงจัง บางครั้งตลก บางครั้งเป็นการบรรยายความรู้สึกรักของตัวละครหรือบรรยายสถานการณ์ การสลับสับเปลี่ยนดังกล่าวนี้เองที่เป็น โครงสร้างสำคัญของละครเพลง ฉากเจรเจจันนั้นสามารถแสดงออกได้ในรูปแบบต่างๆ (Edwin Wilson, 1998:303)

ประเภทของละครเพลง (Musical Theatre) แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. อوبرากร (Opera)
2. จุลอوبرากร (Operetta)
3. ละครมิวสิกเคิล (Musical)
4. รีวิว (Revue) (จารุณี หงส์จากรู :254:26)

ในที่นี้จะกล่าวถึงรายละเอียดรูปแบบของเรื่องอลิซาเบธ ที่นำมาแสดงเป็นละครเวทีซึ่งจัดอยู่ในประเภท ละครมิวสิกเคิล

ละครบรอดเวย์ (Musical Play) หรือละครเพลงอเมริกัน (American musical) เป็นละครเพลงที่เริ่มในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 2 ประมาณทศวรรษที่ 19-20 โดยพัฒนาจาก จุลอوبرากร, โวเดอวิล, เบอ์เลสก์ และ มินสเตรล (Minstrel show)

โวเดอวิล เป็นการแสดงของศิลปินเดี่ยวที่ทั้งพูด ขับร้องและเต้นรำ ผสมกับการแสดงกายกรรมและการล้อเลียน กำเนิดในราวครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 18 ในประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับในประเทศอังกฤษเรียก Music Hall เป็นการแสดงที่มีหลากหลายรูปแบบบนเวที ซึ่งเป็นรายการบันเทิงเบาสมอง มีการแสดงละครแพนโทไมม์ การร้องเพลงเต้นรำ การแสดงตลก การแสดงละครสั้นล้อเลียนละครเวทีที่นิยมกันอยู่ มักจัดแสดงตามแหล่งบันเทิงของผู้ใช้แรงงานงาน ต่อมาคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้มีการนำการแสดงประเภทนี้ไปแสดงในโรงละครนิวยอร์ก มีการร้องเพลงเต้นรำ การแสดงละครสั้นล้อเลียน การโยนลูกบอล (Juggling) การแสดงกายกรรมและมายากล เป็นต้น เป็นการให้ความบันเทิงที่มีสีสันที่เต็มไปด้วยเสียงดนตรี เฮฮา สนุกสนาน

เบอร์เลสก์ หรือการแสดงขบขันล้อเลียน (Burlesque) เป็นการแสดงบนเวทีที่เกิดขึ้นตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 มีเนื้อหาเบาสมอง ประกอบด้วยการแสดงละครสั้นอื่นๆที่เต็มไปด้วยความหยาบโหลนหลายๆตอน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกัน การร้องเพลงเต้นโชว์ของหญิงสาวและการแสดงล้อเลียนรูปแบบของละครอื่นๆ มีการล้อเลียนละครเรื่องเก่าๆบ้าง ส่วนมากจะเป็นละครตลกโปกฮา (Slapstick) และละครปิดท้ายคล้ายเคียดซึ่งมีจุดสุดยอดที่ระบำเปลื้องผ้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2545:66-7)

มินสเตรล (minstrel show) มีตั้งแต่ประมาณกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 โดยเฉพาะเรื่องสงครามกลางเมือง มีการขับร้อง เต้นรำปรุงรสด้วยมุขตลกมากมายโดยคนผิวขาวที่ทาหน้าหรือใส่หน้ากากดำ ในลักษณะถูกเหยียดผิว จนถึงราวกลางทศวรรษที่ 1980 การแสดงประเภทนี้ได้ลดความโดดเด่นลงไปจนถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 การแสดงประเภทนี้ได้กลืนเข้าไปกับการแสดงขบขันล้อเลียน หรือ เบอร์เลสก์ในที่สุด

ละครบรอดเวย์ ในระยะเริ่มต้นเป็นการแสดงละครเพลงเบาสมองเรื่องราวชวนหัว สไตล์ของเพลงเป็นแบบสมัยนิยม (pop music) ดังนั้น บทร้องในละครเพลงบรอดเวย์ จึงเรียกว่า เพลงร้อง (song) ซึ่งต่างจากอุปรากรและจุดอุปรากรที่เป็นเพลงอาเรียหรือบทร้องรำพัน (aria) และบทร้องรำพันน้อย (arietta) เรื่องราวในละครเพลงมักมีความใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากกว่าในจุดอุปรากรชาวอเมริกันเรียกละครเพลงบรอดเวย์ ว่าเป็นมิวสิคัล (musical) หรือ มิวสิคัลเธียเตอร์ (musical theater) ทำให้หลายคนสับสนในการใช้คำนี้ อย่างไรก็ตามตำราหลายเล่มได้ให้ความชัดเจนในเรื่องนี้ โดยใช้คำว่าละครเพลงบรอดเวย์หรือละครเพลงอเมริกัน แทนคำว่า มิวสิคัลเธียเตอร์ (จารุณี หงส์จารุ, 254 : 26)

ภาพลักษณ์สังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่นในมุมมองของชาวต่างชาติ

ภาพลักษณ์สังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่นในมุมมองของชาวต่างชาติจากหนังสือเล่มหนึ่งที่ชื่อ ญี่ปุ่นผู้เป็นหนึ่ง (Japanese as No.1) เอชรา เอฟ. โวกเกิล ศาสตราจารย์ชาวอเมริกันผู้สอนวิชาสังคมญี่ปุ่นที่มหาวิทยาลัยฮาวาร์ดได้เขียนชื่อหนังสือ ญี่ปุ่นผู้เป็นหนึ่ง ขึ้นในปี ค.ศ.1979 หนังสือเล่มนี้ได้สร้างความฮือฮาแก่ผู้สนใจสังคมบุชิโดเป็นอย่างมาก ที่ศาสตราจารย์โวกเกิลได้ยกย่องญี่ปุ่นในด้าน

ต่างๆจึงมีการแปลหนังสือออกมาเป็นภาษาต่างๆรวมทั้งภาษาไทยเราด้วยกล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของคณัฐปุ่นมีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะทางประเพณีแบบดั้งเดิม น้อยกว่าโครงสร้างของลักษณะเฉพาะขององค์กร นโยบายและการวางแผนอย่างมีจิตสำนึก ซึ่งยังส่งผลทำให้เกิดผลสำเร็จต่างๆ หนังสือเล่มนี้จะพูดถึงระบบของชนชาติคณัฐปุ่นในบางด้านที่เฉพาะเจาะจง เช่น ลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมประเพณีของคณัฐปุ่น ซึ่งมีความแตกต่างจากอเมริกา และคงจะไม่สามารถเอาวัฒนธรรมเข้ามาใช้ได้อย่างง่ายๆ เราสามารถทำการปรับปรุงตามความจำเป็นได้โดยถึงแม้ว่าจะเป็น การขัดต่อความคิดเห็นตามแบบแผนประเพณีของเราในสมัยก่อน (รองศาสตราจารย์ ดร.ดำรงค์ฐานดี,2549)

ผลการศึกษา

บทวิเคราะห์วัฒนธรรมและศิลปะการละครผ่านละครเวทีเรื่อง Elizabeth

ความแตกต่างระหว่างละครเวทีกับภาพยนตร์ สิ่งแรกที่เราเห็นได้ชัดคือ การแต่งกายซึ่งในรูปแบบภาพยนตร์จะมีความทันสมัยมากกว่า ภาพยนตร์จะใช้นักแสดงมากกว่า ละครเวที ฉากและภาพรวมจะไม่ต้องการเท่าที่ควร ละครเวทีของประเทศญี่ปุ่นจะเน้นเป็นฉากสีดำ เพื่อให้การแต่งกายของนักแสดงเด่นขึ้นมาให้เห็นได้ชัด

ชีวประวัติของพระราชินีอลิซาเบธที่ 1 ถูกมาปรับปรุงเป็นบทละครเวทีของตัวเอง ขณะที่นำมาแสดงแล้วมีชื่อเสียงโด่งดังคือ ทาการะซึกะซึ่งใช้นักแสดงเป็นผู้หญิงทั้งหมดในรูปแบบละครบรอดเวย์ (Musical Play) หรือละครเพลงอเมริกัน (American musical) เป็นละครเพลงที่เริ่มในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 2 ประมาณทศวรรษที่ 19-20

อารยธรรมญี่ปุ่นถูกสร้างสรรค์ขึ้นมาโดยคนญี่ปุ่น ซึ่งมีคุณสมบัติโดดเด่นเฉพาะตัว อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติ ตลอดจนความคิดความเชื่อที่หล่อหลอมมาจากการผสมผสานหลักธรรมคำสั่งสอนของหลายศาสนา ได้แก่ ชินโต พุทธศาสนานิกายต่างๆ ลัทธิขงจื้อ และ เต๋า รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองและสังคมหลายครั้งหลายหนในประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น

สรุปและอภิปรายผล

การเริ่มรับอารยธรรมตะวันตกในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 นี้ นับว่ามีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ญี่ปุ่นเป็นอันมาก อารยธรรมตะวันตกได้เปลี่ยนโฉมหน้าญี่ปุ่นในทุกๆ ด้านอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความคิดความเชื่อ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม นับเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับญี่ปุ่นที่จะก้าวขึ้นสู่การเป็นประเทศมหาอำนาจประเทศหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตาม เงามของความรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมแบบดั้งเดิมของญี่ปุ่นยังคงปรากฏอยู่ควบคู่ไปกับความรุ่งเรืองของอารยธรรมตะวันตก ทำให้ญี่ปุ่นมีลักษณะพิเศษคือ ในส่วนหนึ่งทันสมัยและพัฒนาล้ำหน้า แต่ในอีกส่วนหนึ่งความงามอย่างลึกลับและนุ่มนวลก็ยังคงเป็นเสน่ห์ที่สำคัญของญี่ปุ่น(พิพาดา ยังเจริญ,2539)

บรรณานุกรม

- Varley, H.P .Japanese Culture. 3rd. Honolulu : University of Hawaii Press, 1984.
- Roger Williams.หน้าต่างสู่โลกกว้าง อังกฤษ.(พิมพ์ครั้งที่ 3).กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง,2539.
- จ่านง ทองประเสริฐ, ผู้แปล. บ่อเกิดลัทธิญี่ปุ่น ภาค 4 (ต่อ) – 5. - - พิมพ์ครั้งที่ 2 – กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2546.
- ธีระนุชเปี่ยม.จากตะวันออก-ตะวันตก สู่โลกาภิวัตน์ทางปัญญา.กรุงเทพฯ:เฟื่องฟ้าพริ้นติ้ง,2546.
- เพ็ญศรี กาญจนอมัย. ชินโต : จิตวิญญาณของญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : วรวิธิการพิมพ์, 2524.
- ปราณี จงสุจริตธรรม, ผู้แปล. กระจกส่องญี่ปุ่น. –กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริม เทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น),2543,362 หน้า.
- พิพาดา ยังเจริญ. ประวัติอารยธรรมญี่ปุ่น. –กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2539.
- พิพาดา ยังเจริญ. โลกทัศน์ของสตรีญี่ปุ่นยุคเทคโนโลยี : ความสืบเนื่องและการเปลี่ยนแปลงจากสมัยจารีต.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เพ็ญศรี กาญจนอมัย. ประวัติศาสตร์ทั่วไปของญี่ปุ่นสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมเกษตรแห่งชาติ, 2527.
- มาลินี คัมภีร์ญาณนนท์. ประวัติศาสตร์ศิลปะญี่ปุ่น. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.
- วรรณิ สำราญเวทย์, ภาพยนตร์ญี่ปุ่น. ไทย-ญี่ปุ่นศึกษา (ธันวาคม 2531) : 23-26
- รศ.ดร.ดำรงค์ ฐานดี.สังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,2545.
- ธีระ นุชเปี่ยม.เอเชีย-ยุโรปศึกษา ปรัชญาและแนวทาง.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ศักดิ์โสภการพิมพ์,2545.
- วัชรีย์ สายสิงห์ทอง.ราชวงศ์.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ open books,2547.
- อนันต์ชัย เลาหะพันธุ์.ยุโรปสมัยใหม่ ค.ศ.1492-1815.กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ศักดิ์โสภการพิมพ์,2554.
- มณฑารัตน์ ทรงเผ่า.สงครามรักอำนาจราชบัลลังก์.กรุงเทพฯ:มติชน,2551.

วิทยานิพนธ์

กฤษณ์ คำนนท์.การถ่ายทอวัฒนธรรมโดยผ่านละครเมโลดรามมาจากประเทศเกาหลี ผู้ละครเมโลดรามามาในประเทศไทยในช่วง 1 ทศวรรษ (2000-2010). ปริญญาตรี. เอเชียศึกษา อักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธที่ 1แห่งอังกฤษ .(2556).เข้าถึงได้จาก:http://th.wikipedia.org/wiki/สมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธที่_1_แห่งอังกฤษ/ (วันที่ค้นข้อมูล:12 กันยายน 2556).

ภาคผนวก

เรื่องจริงของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 1 แห่งอังกฤษ

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 1 แห่งอังกฤษ (อังกฤษ: Elizabeth I of England หรือ Virgin Queen หรือ Gloriana หรือ Good Queen Bess -- 7 กันยายน พ.ศ. 2076 -- 24 มีนาคม พ.ศ. 2146) และทรงเป็นสมเด็จพระราชินีนาถแห่งอังกฤษ และสมเด็จพระราชินีนาถแห่งไอร์แลนด์ ตั้งแต่วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2101 จนเสด็จสวรรคต บางครั้งพระองค์ก็ทรงได้รับพระฉายานามว่า “ราชินีผู้ทรงพรหมจรรย์” (เนื่องจากการไม่อภิเษกสมรสเลยตลอดพระชนม์ชีพ) สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 1 ทรงเป็นกษัตริย์พระองค์ที่ 5 และนับเป็นกษัตริย์องค์สุดท้ายของราชวงศ์ทิวดอร์

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 1 ผู้ประสูติที่พระราชวังกรีนิช เป็นพระราชธิดาในสมเด็จพระเจ้าเฮนรีที่ 8 กับสมเด็จพระราชินีแอนน์ โบลีน พระมเหสีพระองค์ที่ 2 ซึ่งถูกประหารชีวิตโดยการบั่นพระเศียรเมื่อสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 1 พระชนมายุได้เพียงเกือบ 3 พรรษา จากนั้นพระองค์ก็ทรงถูกประกาศว่าเป็นพระราชธิดานอกกฎหมาย

เมื่อสมเด็จพระเจ้าเฮนรีที่ 8 เสด็จสวรรคตราชบัลลังก์อังกฤษก็ตกไปเป็นของสมเด็จพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 6 พระราชโอรสในพระเจ้าเฮนรีและสมเด็จพระราชินีเจน ซีมัวร์ พระมเหสีองค์ที่ 3 เมื่อเสด็จสวรรคตพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดก็ทรงมอบราชบัลลังก์แก่เลดีเจน เกรย์ซึ่งเท่ากับเป็นการตัดพระเชษฐภคินีต่างพระมารดาสองพระองค์ออกจากสิทธิในการสืบราชบัลลังก์ แต่ในที่สุดเจ้าหญิงแมรีก็ได้

เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นสมเด็จพระราชินีนาถแมรีที่ 1 ผู้ทรงเป็นโรมันคาทอลิก ในรัชสมัยของราชินีนาถแมรีเจ้าหญิงอลิซาเบธทรงถูกจำขังอยู่หนึ่งในข้อสงสัยว่าทรงมีส่วนร่วมในการสนับสนุนฝ่ายก่อการโปรเตสแตนต์

หลังจากเสด็จสวรรคตของพระเชษฐภคินีสมเด็จพระราชินีนาถแมรี เจ้าหญิงอลิซาเบธก็เสด็จขึ้นครองราชย์ พระองค์ทรงตั้งพระทัยที่จะปกครองโดยมีที่ปรึกษาราชการผู้มีคุณธรรม[1] พระองค์ทรงไว้วางพระทัยในกลุ่มที่ปรึกษาที่ทรงไว้วางใจที่นำโดยวิลเลียม เซซิล บารอนแห่งเบอร์ลีย์ที่ 1 สิ่งแรกที่ทรงกระทำในฐานะพระราชินีนาถคือการสนับสนุนการก่อตั้งสถาบันโปรเตสแตนต์อังกฤษ ซึ่งมีพระองค์เองเป็น “ประมุขสูงสุด” (Supreme Governor) นโยบายทางศาสนาของพระองค์เป็นนโยบายที่ดำเนินตลอดมาในช่วงรัชสมัยการปกครอง และต่อมาวิวัฒนาการมาเป็น “นิกายเชิร์ชออฟอิงแลนด์” ในปัจจุบัน

ในระหว่างที่ครองราชย์ก็เป็นที่หวังกันว่าพระองค์จะทรงเสกสมรส แต่แม้ว่ารัฐบาลจะยื่นคำร้องหลายครั้ง และ การทรงทำความรู้จักกับกับคู่หม้ายหลายคนพระราชินีนาถอลิซาเบธก็มิได้ทรงทำการเสกสมรสกับผู้ใด สาเหตุที่ไม่ทรงยอมเสกสมรสก็ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ เมื่อมีพระชนมายุสูงขึ้นพระองค์ก็ทรงมีชื่อเสียงจากการเป็น “พระราชินีผู้ทรงพรหมจรรย์” และเกิดลัทธินิยมของผู้ติดตามนโยบายดังว่าที่เฉลิมฉลองกันด้วยภาพเหมือน, เทศกาล และ วรรณกรรมร่วมสมัย

ในด้านการปกครองพระราชินีนาถอลิซาเบธทรงดำเนินนโยบายที่เป็นสายกลางมากกว่าพระราชบิดา พระอนุชา และ พระเชษฐภคินี คำขวัญที่ทรงถืออยู่คำหนึ่งคือ “video et taceo” (ไทย: ข้าพเจ้ารู้แต่ข้าพเจ้าไม่พูด) นโยบายดังกล่าวสร้างความอึดอัดใจให้แก่บรรดาราชาของคมนตรี แต่ก็เป็นนโยบายที่ทำให้ทรงรอดจากการสร้างความสัมพันธ์ทางการเมืองและทางการมีคู่ในทางที่ไม่ถูกไม่ควรมาหลายครั้ง แม้ว่าจะทรงดำเนินนโยบายการต่างประเทศอย่างระมัดระวัง และทรงสนับสนุนการสงครามในเนเธอร์แลนด์, ฝรั่งเศส และ ไอร์แลนด์อย่างครั้งๆ กลางๆ แต่ชัยชนะที่ทรงมีต่อกองเรืออาร์มาดาของสเปนในปี พ.ศ. 2131 ก็ทำให้ทรงมีชื่อว่าทรงมีส่วนเกี่ยวข้องกับชัยชนะอันสำคัญที่ถือกันว่าเป็นชัยชนะอันยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์อังกฤษ ภายใน 20 ปีหลังจากการเสด็จสวรรคต พระองค์ก็ทรงได้ชื่อว่าเป็นพระมหากษัตริย์ของยุคทองของอังกฤษ

รัชสมัยของพระองค์เป็นที่รู้จักกันว่า “สมัยอลิซาเบธ” ที่มีชื่อเสียงเหนือสิ่งใดว่าเป็นยุคเรอเนสซองซ์ของนาฏกรรมของอังกฤษ ที่นำโดยนักเขียนบทละครผู้มีชื่อเสียงเช่นวิลเลียมเชกสเปียร์

และ คริสต์โตเฟอร์มาร์โลว์, และความเจริญทางการเดินเรือโดยผู้นำเช่น ฟรานซิสเดรก นักประวัติศาสตร์บางท่านค่อนข้างจะไม่กระตือรือร้นต่อความยิ่งใหญ่ของพระองค์ และกล่าวว่าทรงเป็นผู้มีอารมณ์หุนหันพลันแล่น[4] และบางครั้งก็ทรงเป็นผู้นำผู้ไม่มีความเด็ดขาด, ผู้ทรงได้รับผลประโยชน์จากโชคมากกว่าที่จะทรงใช้พระปรีชาสามารถ ในปลายรัชสมัยปัญหาต่างๆ ทางเศรษฐกิจ และ ทางทหารก็ทำให้บ้านเมืองอ่อนแอลง จนถึงกับกล่าวกันว่า การเสด็จสวรรคต นำมาซึ่งความโล่งใจของไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน

พระราชินีนาถอลิซาเบธทรงได้ชื่อว่าเป็นผู้นำผู้มีเสน่ห์และเป็นผู้นำให้ประเทศรอดจากภัยพิบัติต่างๆ ในยุคที่รัฐบาลอยู่ในสภาวะที่ปั่นป่วนและสถาบันพระมหากษัตริย์ในประเทศเพื่อนบ้านต้องเผชิญกับสถานการณ์ภายในที่เป็นอันตรายต่อราชบัลลังก์ หลังจากรัชสมัยอันสั้นของพระอนุชาและพระเชษฐภคินีแล้วรัชสมัยอันยาวนานถึง 44 ปีก็เป็นรัชสมัยที่สร้างความมั่นคงให้แก่ราชอาณาจักร และเป็นรัชสมัยที่วางรากฐานของความเป็นชาติของอังกฤษด้วย

เมื่อเทียบกับช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ไทย สมเด็จพระราชินีนาถอลิซาเบธที่ 1 ทรงครองราชย์ในเวลาเดียวกันกับระหว่างรัชสมัยของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิและสมเด็จพระนเรศวรมหาราชในสมัยกรุงศรีอยุธยา(ดร.เฉลิมศรี จันทร์อ่อน,2530)

เนื้อหาของเรื่อง The Queen (เดอะควีน ราชีนีหัวใจโลกจารึก)

The Queen เดอะควีน ราชีนีหัวใจโลกจารึก ภาพยนตร์ที่นำเสนอเรื่องราวของสมเด็จพระราชินีเอลิซาเบธที่ 2 และความวุ่นวายให้พระราชวังหลังการสิ้นพระชนม์ของเจ้าหญิงไดอาน่า วันที่ 1 กันยายน ปี 1997 โลก ต้องสั่นสะเทือนกับข่าวร้าย เจ้าหญิงไดอาน่า อติศพระฉายาของสมเด็จพระราชินีของราชบัลลังก์อังกฤษ และเป็นหญิงสาวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักดีที่สุดในโลก ทรงสิ้นพระชนม์ในอุบัติเหตุรถคว่ำ มันเป็นเหตุการณ์ที่ช็อคคนทั่วโลก วันต่อมา ดอกไม้จำนวนมากถูกนำมาวางไว้นอกพระราชวังบัคกิ้งแฮมเพื่อระลึกถึงเจ้าหญิงแต่ พระราชวังบัคกิ้งแฮมกลับว่างเปล่า ราชวงศ์ที่พำนักอยู่ในปราสาทบัลโมรัลในสกอตแลนด์ ยังคงนิ่งเงียบ ไม่แสดงปฏิกิริยาต่อเหตุโศกนาฏกรรมนี้ โลกของพวกเขาคือโลกแห่งขนบธรรมเนียม ที่ซึ่งพิธีการเป็นเรื่องสำคัญ ประชาชนเริ่มแสดงความไม่พอใจ สมาชิกราชวงศ์เก็บตัวเงียบเจ้าชายวิลเลียมและเจ้าชายแฮร์รี โอรสของเจ้าหญิงไดอาน่า ได้รับการปกป้องให้พ้นจากความอยากรู้อยากเห็นของสื่ออยู่ภายในบ้านที่สกอตแลนด์ สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบธให้เหตุผลว่าเป็นเรื่องเหมาะสมแล้วที่เชื้อพระวงศ์ จะเก็บความเศร้าโศกไว้ภายในครอบครัว เจ้าหญิงไดอาน่าไม่ใช่สมาชิกของราชวงศ์อีกแล้ว และนี่ไม่ใช่เรื่องระดับชาติ แม้แต่ครอบครัวของเจ้าหญิงไดอาน่ายังเรียกร้องให้มีจัดพิธีศพเป็นการส่วนตัว เจ้าฟ้าชายชาร์ลส์ทรงตกใจกับข่าวนี้อ และเดินทางไปยังปารีสเพื่อรับศพอติศพระฉายา สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบธและราชวงศ์อาจจะเก็บตัวเงียบอยู่ภายในกำแพงของปราสาทบัลโมรัล แต่สำหรับนายกรัฐมนตรีโทนี่ แบลร์ เหตุการณ์นี้คือจุดเปลี่ยนสำคัญของเขาในฐานะบุคคลสำคัญทางการเมือง

ระดับโลก เพียงแค่สามเดือนที่ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งนายกฯ หลังคว้าชัยชนะในเดือนพฤษภาคม นายกฯ หนุ่มรู้สึกได้ว่าบางสิ่งกำลังเปลี่ยนแปลงไปในหมู่ประชาชนชาวอังกฤษ ภาพของคนอังกฤษที่เก็บความรู้สึกจะละลายหายไป ที่เข้ามาแทนที่ก็คือน้ำพุแห่งอารมณ์ การไหลหลังของอารมณ์เสรีาสลด์ ที่มีต่อเจ้าหญิงผู้จากไป เป็นเรื่องที่ไม่เคยเห็นมาก่อนบนเกาะอังกฤษ ราวกับว่าคนทั้งชาติสูญเสียพี่สาว, แม่ หรือลูกสาวไป ตามที่แบลร์ได้กล่าวถึงเจ้าหญิงในการแถลงข่าวที่ได้รับการถ่ายทอดออกอากาศ ทางทีวีในวันที่เจ้าหญิงทรงสิ้นพระชนม์ก็คือเจ้าหญิงทรงเป็น “เจ้าหญิงของประชาชน” ถ้อยคำเหล่านี้มิได้สร้างความประทับใจให้กับราชวงศ์ในบัล โมรัลนั้ก เมื่อแบลร์แนะนำว่าจะเหมาะสมกว่าถ้ามีการจัดพิธีศพอย่างยิ่งใหญ่ สมเด็จพระราชินีทรงกริ้วเมื่อแบลร์แนะนำว่าการทำเช่นนี้จะทำให้ประชาชนได้ “ร่วมแบ่งปันความเศร้าโศก” ความคิดนี้ถึงกับทำให้สมเด็จพระราชินีทรงตกใจ พระองค์ทรงเตือนแบลร์ว่านี่คือพิธีศพของครอบครัว ไม่ใช่การจัดงานรื่นเริงใน วันจันทร์ กองดอกไม้บนอกพระราชวังบัคกิ้งแฮมเริ่มกองสูงหลายฟุต อลิสแตร์แคมป์เบลล์ คนสนิทของแบลร์พอใจในความคิดที่ว่าสมเด็จพระราชินีไม่สามารถเข้าใจถึงอารมณ์ ของประชาชนได้ ในขณะที่แบลร์ได้รับความนิยมมากขึ้นจากการแสดงท่าทีเห็นใจ และเขาได้ทำนายไว้ว่า “แบลร์จะต้องยื่นมือเข้าไปเพื่อช่วยเหล่าราชวงศ์ให้พ้นจากความผิดพลาดของตัวเอง” แต่ ช่วยไม่ได้ที่นายกรัฐมนตรีจะรู้สึกได้ถึงความเจ็บปวดของความภักดี ขณะเดียวกัน เจ้าฟ้าชายชาร์ลส์ให้การสนับสนุนแบลร์เต็มที่ ทรงแสดงท่าทีกระตือรือร้นที่จะปลื้กตัวเองออกจากราชวงศ์ ผู้ซึ่งสื่อกำลังกล่าวหาว่าเป็นผู้ร้ายในความสัมพันธ์ครั้งนี้ เมื่อ สมเด็จพระราชินีได้ทราบถึงแผนการที่จะมีการจัดพิธีศพขึ้นบนแผ่นดินของ พระองค์ ซึ่งแขกที่จะมาร่วมงานยังรวมถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงที่เจ้าหญิงได้อ่านาเคยคบ ค้า มัน สันตะเทือนอำนาจของพระองค์ แต่นั่นไม่ใช่เพียงปัญหาเดียว ยังมีเรื่องความยินยอมที่จะอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่กำลังเศร้าโศกต่อ การจากไปของเจ้าหญิงไดอาน่า ประชาชนยิ่งระบายความ โกรธไปที่ราชวงศ์โดยมีการโทรศัพท์ไปต่อว่าที่บัล โมรัล สำหรับสมเด็จพระราชินี หลังจากทรงสิ้นพระชนม์ เจ้าหญิงไดอาน่ายังคงสร้างความยุ่งยากให้กับพระองค์ไม่ต่างจากตอนยังทรงมี ชีวิตอยู่ ดูเหมือนเหตุการณ์ทั้งหมดนี้จะเผยให้เห็นอีกด้านหนึ่งของประชาชนชาวอังกฤษ ที่ สมเด็จพระราชินีไม่เคยนึกฝันมาก่อน เป็นด้านที่พระองค์ทรงเข้าใจด้วยความเจ็บปวด ความพร้อมที่จะแสดงอารมณ์ของเจ้าฟ้าชายชาร์ลส์ ผู้เริ่มทดสอบความอดทนของสมเด็จพระราชินีด้วยความอ่อนแอของพระองค์ท่ามกลาง ท่าทีที่ไม่เป็นมิตรเช่นนี้ อย่างน้อยท่ามกลางความมั่งคั่งของย่าน

ชนบทของสก๊อตแลนด์ที่รายล้อมบัล โมรัล และการอยู่ท่ามกลางสุนัขทรงเลี้ยงพันธุ์คอร์ก็ที่ซื่อสัตย์ สมเด็จพระราชินีสามารถหายใจได้คล่องคอ อย่างน้อยนี่ก็คือโลกที่พระองค์ทรงเข้าใจและรู้สึกสบายใจเมื่อ การ เตรียพระราชพิธีศพเริ่มต้นขึ้น โดยคาดว่าจะมีคนกว่าสองล้านคนเดินทางมาลอนดอน ในวันอังคาร ประเด็นปัญหาเรื่องพิธีการอีกพิธีหนึ่งถูกหยิบยกขึ้นมา มีกระแสเสียงจากสื่อเกี่ยวกับธงชาติเหนือพระราชวังบักกิงแฮม ไม่มีการลดธงครึ่งเสา แบลร์แนะนำว่าพวกเขาต้องลดธงครึ่งเสาแม้จะฝ่าฝืนพิธีการ ในบัล โมรัล สมเด็จพระราชินีและเจ้าชายฟิลิปยังทรงรู้สึกหงุดหงิดต่อคำแนะนำของนายก รัฐมนตรีที่เพิ่งได้รับการเลือกตั้งมา และต่อความยินยอมที่แสนอ่อนแอของพระโอรสในวันพุธ สื่อมวลชนโหมโจมตีราชวงศ์ “แสดงให้เห็นหน่อยว่ามีหัวใจอยู่ในตระกูลวินเซอร์!” หนังสือแทบลอยด์ฉบับหนึ่งพาดหัว “ถึงเวลาเปลี่ยนแปลงประเพณีโบราณแล้ว!” หนังสือพิมพ์อีกฉบับพาดหัวไว้ ความกดดันในราชวงศ์เริ่มแสดงให้เห็นอย่างชัดๆ ไม่เพียงเท่านั้น ขณะขับรถอยู่ในย่านชนบท ราชรถของสมเด็จพระราชินีเกิดเสีย และเมื่ออยู่เพียงลำพังนั้น พระองค์ทรงแสดงความโกรธ ความผิดหวัง และความเศร้าออกมาเพราะ ได้รับการสนับสนุนจากคนสนิทและภรรยาให้ลุกขึ้นสร้างความเปลี่ยนแปลง แบลร์ขอให้สมเด็จพระราชินีเสด็จมายังลอนดอนเพื่อเผชิญหน้ากับประชาชน และ “ร่วมแสดงความเสียใจ” พระองค์ ทรงฟังเสียงทุกการสนับสนุนต่อการกดดันของสื่อ พระองค์ทรงเชื่อว่าอีกไม่นาน ประชาชนจะหยุดความวุ่นวายนี้ และกลับคืนสู่การแสดงความปฏิกิริยาต่อเหตุโศกนาฏกรรมครั้งนี้อย่างมีความเป็นคน อังกฤษที่มีเกียรติมากขึ้น แต่ดูเหมือนคนอังกฤษจะไม่ทำอะไรแบบแต่ก่อนอีกแล้ว และความรู้สึกที่ว่าพระองค์ทรงไม่ทันเกมส์เริ่มปรากฏในพระทัยของพระองค์ อย่างชัดๆ (ปีเตอร์มอร์แกน ,2006)

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล นางสาวชุตिकाญจน์ มหานาม
วันเดือนปีเกิด 7 สิงหาคม พ.ศ. 2535
ที่อยู่ 107/157 ม.16 ม.ประภาวรรณโฮมร่วมเกล้า 2 แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กทม.
10510

ประวัติการศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเพชรนอม
จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสตรีศรีบุญตรบ่าเพ็ญ
กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์